

راهنمای مهارت آموزی رفتار درمانی دیالکتیکی

وقتی به تعلیم دانشجویان تحصیلات تکمیلی خود - که با افراد پیچیده، مقاوم به درمان و با خطر بالای خودکشی کار می‌کنند - مشغولم، همیشه به آنها یادآوری می‌کنم که می‌توانند بین در نظر گرفتن خودشان یا مدنظر قرار دادن مراجuhan شان یکی را انتخاب کنند، اما همیشه نمی‌توانند هر دو کار را با هم انجام دهند. اگر آنها می‌خواهند خودشان را با تحمیل هزینه احتمالی به مراجuhan شان در نظر بگیرند، خاطر نشان می‌کنم که حرفه درستی را انتخاب نکرده‌اند.

من این کتاب را به تمام آنها بی که شجاعت انجام این کار را با قبول هزینه احتمالی که برای خودشان دارد، یافته‌اند پیشکش می‌کنم.

همچنین آن را به همکارانم در کلینیک‌های پژوهش و درمان رفتاری دانشگاه واشنگتن تقدیم می‌کنم؛ الین فرانکز که هر کاری که ممکن بود را برای کاهش هزینه‌های وارد شده به من انجام داده است؛ دانشجویانم که هرگاه می‌خواستم بایستم مرا به حرکت و اداشتن؛ کتنی کورس‌لاند، دومین فرمانده من که مشاوره بسیار خردمندانه‌ای برای من فراهم آورد؛ ملانی هارنر، که به دفعات و به طرق متعدد پشتیبان من بود؛ و تمام افراد حاضر در بخش علوم انسانی دانشگاه واشنگتن که هرگز حتی یکبار از پژوهش‌های غالباً «غیرمعارف و خلاقانه» من در درمان افراد دارای خطر بسیار بالای خودکشی ممانعت نکردند. میل و رضایت آنها به رخصت دادن به چنین پژوهش‌های پرمخاطره‌ای، زمانی که دانشگاه‌های دیگر احتمالاً چنین اجازه‌ای نمی‌دادند، چیزی نبود که دیگران از آن پیروی کنند - و امکان نگارش این کتاب را فراهم آورد.

فهرست مطالب

۱۱.....	تقدیر و تشکر
۱۳.....	درباره مؤلف
۱۵.....	مقدمه مترجم
۱۷.....	پیشگفتار

بخش ۱

مقدمه‌ای بر مهارت‌آموزی DBT

۲۵	فصل ۱. منطق مهارت‌آموزی رفتار درمانی دیالکتیکی
۵۱	فصل ۲. برنامه‌ریزی برای اجرای مهارت‌آموزی DBT
۷۴	فصل ۳. ساختاردادن به جلسات مهارت‌آموزی
۹۷	فصل ۴. اهداف و روش‌های درمانی مهارت‌آموزی
۱۲۴	فصل ۵. کاربرد راهبردهای بنیادین DBT در آموزش مهارت‌های رفتاری

بخش ۲

توضیحات آموزشی مربوط به بخش‌های مهارتی DBT

۱۷۵.....	فصل ۶. مهارت‌های عمومی: آشناسازی و تحلیل کردن رفتار
۱۷۸.....	۱. اهداف مهارت‌آموزی (دستبرگ‌های عمومی ۱-۱(الف))
۱۸۳.....	۲. شرح مختصر؛ مقدمه‌ای بر مهارت‌آموزی (دستبرگ عمومی ۲)
۱۸۴.....	۳. آشنایی با مهارت‌آموزی (دستبرگ‌های عمومی ۳-۴)
۱۹۳.....	۴. نظریه زیستی- اجتماعی کرنتنیمی هیجانی (دستبرگ عمومی ۵)

۵. شرح مختصر: تحلیل رفتار (دستبرگ عمومی ۶)	۱۹۹
۶. تحلیل زنجیره رفتار مشکل (دستبرگ‌های عمومی ۷-۷ الف)	۱۹۹
۷. تحلیل حلقه‌های گمشده (دستبرگ عمومی ۸)	۲۰۳
۸. تحلیل حلقه‌های گمشده در ترکیب با تحلیل زنجیره (دستبرگ‌های عمومی ۷-۸)	۲۰۵
فصل ۷. مهارت‌های ذهن‌آگاهی	۲۰۸
۱. اهداف این بخش (دستبرگ‌های ذهن‌آگاهی ۱-۱ الف)	۲۲۰
۲. شرح مختصر: مهارت‌های ذهن‌آگاهی بنیادین (دستبرگ ذهن‌آگاهی ۲)	۲۲۷
۳. ذهن خردگرا (دستبرگ‌های ذهن‌آگاهی ۳-۳ الف)	۲۲۸
۴. مهارت‌های «چیستی» ذهن‌آگاهی: مشاهده (دستبرگ‌های ذهن‌آگاهی ۴-۴ الف)	۲۴۰
۵. مهارت‌های «چیستی» ذهن‌آگاهی	۲۵۶
۶. مهارت‌های «چیستی» ذهن‌آگاهی: مشارکت (دستبرگ‌های ذهن‌آگاهی ۴-۴ ب)	۲۶۲
۷. مهارت‌های ذهن‌آگاهی «چگونگی»: عدم قضاوتنگری (دستبرگ‌های ذهن‌آگاهی ۵-۵ الف)	۲۷۰
۸. مهارت‌های «چگونگی» ذهن‌آگاهی: یگانه ذهن‌آگاهانه (دستبرگ‌های ذهن‌آگاهی ۵-۵ ب)	۲۸۲
۹. مهارت‌های «چگونگی» ذهن‌آگاهی: کارآمدی (دستبرگ‌های ذهن‌آگاهی ۵-۵ پ)	۲۸۵
۱۰. خلاصه بخش	۲۸۸
۱۱. شرح مختصر: دیگر دیدگاهها در رابطه با ذهن‌آگاهی (دستبرگ ذهن‌آگاهی ۶)	۲۸۹
۱۲. تمرین ذهن‌آگاهی: یک رویکرد معنوی (دستبرگ ذهن‌آگاهی ۷)	۲۹۰
۱۳. ذهن خردگر: یک دیدگاه معنوی (دستبرگ ذهن‌آگاهی ۷ الف)	۲۹۶
۱۴. تمرین مهروزی عاشقانه (دستبرگ ذهن‌آگاهی ۸)	۲۹۷
۱۵. روش ماهراه، متعادل ساختن ذهن عمل‌گرا و ذهن بودن (دستبرگ‌های ذهن‌آگاهی ۹-۹ الف)	۳۰۱
۱۶. ذهن خردگر: قدم برداشتن در مسیر میانی (دستبرگ ذهن‌آگاهی ۱۰)	۳۰۵
فصل ۸. مهارت‌های کارآمدی بین‌فردي	۳۱۲
۱. اهداف این بخش (دستبرگ‌های کارآمدی بین‌فردي ۱)	۳۱۷
۲. عوامل کاهش‌دهنده کارآمدی بین‌فردي (دستبرگ‌های کارآمدی بین‌فردي ۲-۲ الف)	۳۲۰
۳. شرح مختصر: مهارت‌های کارآمدی بین‌فردي بنیادین (دستبرگ کارآمدی بین‌فردي ۳)	۳۲۵
۴. مشخص کردن اهداف در موقعیت‌های بین‌فردي (دستبرگ کارآمدی بین‌فردي ۴)	۳۲۶
۵. مهارت‌های کارآمدی اهداف: تا اتمام (دستبرگ‌های کارآمدی بین‌فردي ۵ تا ۵ الف)	۳۳۳
۶. مهارت‌های کارآمدی رابطه: معا (دستبرگ‌های کارآمدی بین‌فردي ۶-۶ الف)	۳۴۳
۷. مهارت‌های کارآمدی حرمت نفس: معاد (دستبرگ کارآمدی بین‌فردي ۷)	۳۴۹
۸. ارزیابی گزینه‌ها: با چه شدتی درخواست کنید یا نه بگویید (دستبرگ کارآمدی بین‌فردي ۸)	۳۵۳
۹. شناسایی مشکلات مهارت‌های کارآمدی بین‌فردي (دستبرگ کارآمدی بین‌فردي ۹)	۳۵۷
۱۰. شرح مختصر: بنا نهادن روابط و پایان دادن به روابط مخرب (دستبرگ کارآمدی بین‌فردي ۱۰)	۳۶۱
۱۱. مهارت‌هایی برای یافتن دوستان بالقوه (دستبرگ‌های کارآمدی بین‌فردي ۱۱-۱۱ الف)	۳۶۲
۱۲. ذهن‌آگاهی نسبت به دیگران (دستبرگ‌های کارآمدی بین‌فردي ۱۲-۱۲ الف)	۳۶۹

۱۳. نحوه خاتمه دادن به روابط (دستبرگ‌های کارآمدی بین فردی ۱۳-۱۳ الف).....	۳۷۵
۱۴. شرح مختصر: مهارت‌های گام برداشتن در مسیر میانی (دستبرگ کارآمدی بین فردی ۱۴)	۳۸۰
۱۵. دیالکتیک (دستبرگ‌های کارآمدی بین فردی ۱۵-۱۶ پ)	۳۸۱
۱۶. مهارت‌های معتبرسازی (دستبرگ‌های کارآمدی بین فردی ۱۶-۱۷ الف)	۳۹۱
۱۷. راهبردهایی برای تغییر رفتار (دستبرگ کارآمدی بین فردی ۲۰-۲۲ الف)	۴۰۷
فصل ۹. مهارت‌های تنظیم هیجان ۴۲۲	
۱. اهداف این بخش (دستبرگ تنظیم هیجان ۱)	۴۲۷
۲. شرح مختصر: درک و نامیدن هیجان‌ها (دستبرگ تنظیم هیجان ۲)	۴۳۰
۳. هیجان‌ها چه کاری برای شما انجام می‌دهند (دستبرگ تنظیم هیجان ۳)	۴۳۱
۴. چه چیزی تنظیم هیجان‌ها را دشوار می‌سازد؟ (دستبرگ‌های تنظیم هیجان ۴-۴ الف)	۴۳۸
۵. الگویی از هیجان‌ها (دستبرگ‌های تنظیم هیجان ۵-۵)	۴۴۲
۶. مشاهده، توصیف و نام‌گذاری هیجان‌ها (دستبرگ تنظیم هیجان ۶)	۴۵۵
۷. شرح مختصر: تغییر دادن پاسخ‌های هیجانی (دستبرگ تنظیم هیجان ۷)	۴۶۰
۸. بررسی واقعیات (دستبرگ‌های تنظیم هیجان ۸-۸ الف)	۴۶۱
۹. آماده‌سازی برای عمل متضاد و حل مسئله (دستبرگ تنظیم هیجان ۹)	۴۷۳
۱۰. عمل کردن برخلاف هیجان کنونی (دستبرگ‌های تنظیم هیجان ۱۰-۱۱)	۴۷۶
۱۱. حل مسئله (دستبرگ تنظیم هیجان ۱۲)	۴۹۰
۱۲. مرور عمل متضاد و حل مسئله (دستبرگ تنظیم هیجان ۱۳)	۴۹۸
۱۳. شرح مختصر: کاهش آسیب‌پذیری نسبت به ذهن هیجانی (دستبرگ تنظیم هیجان ۱۴)	۵۰۲
۱۴. انباشت هیجان‌های مثبت: کوتاه‌مدت (دستبرگ‌های تنظیم هیجان ۱۵-۱۶)	۵۰۳
۱۵. انباشت هیجان‌های مثبت: بلندمدت (دستبرگ‌های تنظیم هیجان ۱۷-۱۸)	۵۰۸
۱۶. مهارت‌های بنا نهادن تسلط و پیشگامی برای مقابله جهت موقعیت‌های هیجانی (دستبرگ تنظیم هیجان ۱۹)	۵۱۶
۱۷. مراقبت از روان از طریق مراقبت از بدن (دستبرگ تنظیم هیجان ۲۰)	۵۲۱
۱۸. پروتکل کابوس (دستبرگ تنظیم هیجان ۲۰ الف)	۵۲۴
۱۹. پروتکل بهداشت خواب (دستبرگ تنظیم هیجان ۲۰ ب)	۵۲۷
۲۰. شرح مختصر: مدیریت هیجان‌های خیلی دشوار (دستبرگ تنظیم هیجان ۲۱)	۵۳۰
۲۱. ذهن‌آگاهی نسبت به هیجان‌های کنونی (دستبرگ تنظیم هیجان ۲۲)	۵۳۱
۲۲. مدیریت هیجان‌های شدید (دستبرگ تنظیم هیجان ۲۳)	۵۳۵
۲۳. شناسایی مشکلات مهارت‌های تنظیم هیجان (دستبرگ تنظیم هیجان ۲۴)	۵۳۸
۲۴. مرور مهارت‌های تنظیم هیجان (دستبرگ تنظیم هیجان ۲۵)	۵۴۰
فصل ۱۰. مهارت‌های تحمل پریشانی ۵۴۶	
۱. اهداف این بخش (دستبرگ تحمل پریشانی ۱)	۵۵۱
۲. شرح مختصر: مهارت‌های تحمل پریشانی (دستبرگ تحمل پریشانی ۲)	۵۵۲
۳. شناختن بحران وقتی که با آن مواجه می‌شوید (دستبرگ تحمل پریشانی ۳)	۵۵۴

۴. رفتار مشکل‌ساز را فوراً متوقف سازید (دستبرگ تحمل پریشانی ۴)	۵۵۷
۵. سودها و زیان‌ها به عنوان شیوه‌ای برای تصمیم‌گیری‌های رفتاری (دستبرگ تحمل پریشانی ۵)	۵۶۰
۶. مهارت‌های دست برای مدیریت برانگیختگی شدید (دستبرگ‌های تحمل پریشانی ۶-۶ ب).....	۵۶۵
۷. برگرداندن توجه با هفت حاکم ذهن خردگرا	۵۷۷
۸. خود-آرام‌سازی (دستبرگ‌های تحمل پریشانی ۸-الف)	۵۸۱
۹. بهسازی لحظه (دستبرگ‌های تحمل پریشانی ۹-الف)	۵۸۵
۱۰. شرح مختصر: مهارت‌های پذیرش واقعیت (دستبرگ تحمل پریشانی ۱۰)	۵۹۲
۱۱. پذیرش مخصوص (دستبرگ‌های تحمل پریشانی ۱۱-ب)	۵۹۴
۱۲. ذهن برگردانی (دستبرگ تحمل پریشانی ۱۲)	۶۱۲
۱۳. اشتیاق (دستبرگ تحمل پریشانی ۱۳)	۶۱۵
۱۴. نیم‌لبخند و دستان مشتاق (دستبرگ‌های تحمل پریشانی ۱۴-الف)	۶۱۹
۱۵. رخصت دادن به ذهن: ذهن آگاهی نسبت به افکار کنونی (دستبرگ‌های تحمل پریشانی ۱۵-الف)	۶۲۲
۱۶. شرح مختصر: وقتی که بحران، اعتیاد است (دستبرگ‌های تحمل پریشانی ۱۶-الف)	۶۲۷
۱۷. پرهیز دیالکتیکی (دستبرگ‌های تحمل پریشانی ۱۷-الف)	۶۲۸
۱۸. ذهن شفاف (دستبرگ‌های تحمل پریشانی ۱۸-الف)	۶۳۳
۱۹. تقویت اجتماعی (دستبرگ تحمل پریشانی ۱۹)	۶۳۶
۲۰. سوزاندن پل‌ها و ساختن پل‌های جدید (دستبرگ تحمل پریشانی ۲۰)	۶۳۹
۲۱. عصیان جایگزین و انکار سازگارانه (دستبرگ تحمل پریشانی ۲۱)	۶۴۲
واژه‌نامه: انگلیسی به فارسی	۶۴۹
واژه‌نامه: فارسی به انگلیسی	۶۵۵

تقدیر و تشکر

راهبردی (شورای مشورتی پژوهش انتیتو لینهان نیز نامیده می‌شود) می‌فرستادم: مارتین بوهوس، آن فروزنی، آندره ایوانف، کاترین کورسلاند و شلی مکمین.

هیچ‌یک از افرادی که دارای مشاغل متعدد و مطالبات بی‌پایان از وقت‌شان هستند، بدون کمک اجرایی قوی نمی‌توانند کار زیادی از پیش ببرند. من بدون کمک الین فرانکنز، دستیار اجرایی فوق‌العاده‌ام، نمی‌توانستم این کتاب را به سرانجام برسانم. او تماس‌های تلفنی و جلسات مرا لغو می‌کرد؛ قبل از آن که من بتوانم پاسخ مثبت به درخواست‌ها بدهم، او پاسخ منفی می‌داد؛ تمام مدت – صبح، ظهر و شب – با من تماس می‌گرفت تا بینند چه کار می‌کنم و چطور پیش‌رفته‌ام و برای من نسخه‌های مجددی از چیزهایی که گم می‌کدم، می‌فرستاد. تائو ترانگ، مدیر دفتر و مدیر مالی ما که وقتی همه منتظر بودند من بعد از ضرب‌العجل تعیین شده، کارهایم را به نحو احسن به اتمام برسانم، اطمینان حاصل کرد که شأن و مرتبه کلی آن حفظ شده است.

بخشن زیادی از آنچه که در این راهنمای آمده است را من از بسیاری از مراجعانی که در گروههای مهارت‌آموزی ای که طی سالیان اجرا کرده‌ام، آموختم. من از همه کسانی که بسیاری از نسخه‌هایی که کارا و مفید نبودند را تاب آوردن و گروهی از ایشان که بازخوردهای کافی به من دادند تا تجدیدنظرهای لازم را در

مهارت‌هایی که آموزش داده می‌شدند انجام دهم، سپاسگزارم. می‌خواهم از ویراستار نسخه ماری اسپری برعی، مدیر پروژه ویراستاری آنا برآکت، ویراستار ارشد باریارا واتکینز، ویراستار اجرایی کیتی مور و کارکنان انتشارات گیل福德 تشکر کنم. برای انتشار به موقع این راهنما هریک از آنها این موقعیت را داشتند که تمام مهارت‌های تحمل پریشانی موجود در این کتاب را تمرین کنند. علاقه آنها به این متن و این شکل از درمان در هر گام آشکار بود. در نهایت – اما مسلماً نه کمتر از سایرین – می‌خواهم از خانواده‌ام تشکر کنم: نیت و جرالدین، که در هر گام مرا حمایت کردند و کاتالینا که شادی کافی برای ادامه دادن به راهمان را برای مان فراهم آورد.

در استاد دانشگاه بودن یک چیز واقعاً جادوی وجود دارد. دانشجویان، هیجان‌زده اما غالباً با دانشی کهنه و نخنما وارد می‌شوند و قبل از اینکه شما متوجه این موضوع شوید، آنها نه تنها از شانه‌های شما بالا رفته‌اند بلکه از آنجا نزدیانی ساخته‌اند تا به آسمان برسند. من بی‌نهایت سعادتمندم که هنگام نگارش این کتاب، تعداد زیادی از این دانشجویان و بورسیه‌های فوق دکترا را در کلینیک پژوهشی خود داشته‌ام. آنها نسخه‌های بی‌شماری از مهارت‌هایی که اینجا ارائه شده‌اند را خوانده‌اند و همین طور که پیش می‌رفتد، مهارت‌های جدید را آزموده، اصلاح کرده، ارتقاء داده و کنار گذاشته‌اند. آنها لغو شدن جلسات و همچنین درخواست‌های شتاب‌زده مرا برای یافتن منابع گم‌شده، تنظیم مجدد تمامی فهرست‌های منابع و یافتن پژوهش‌هایی که می‌دانستم آنها را خوانده‌ام اما نمی‌توانستم جای آنها را پیدا کنم، به شکل مخصوص پذیرفته‌اند. آنها صبح و شب و حتی وقتی در تعطیلات آخر هفته با آنها تماس گرفتم به کمک من شتافت‌هاند. آنها در کنار من مانده‌اند، هرچند روی درب دفترم نوشته شده بود: «مزاحم نشوید: لطفاً این پیام را نادیده نگیرید!» اگرچه مطمئنم که برخی اسامی را اینجا جا انداده‌ام (لطفاً برای چاپ بعدی آنها را به من اطلاع دهید)، می‌خواهم تشکر ویژه‌ای از این دانشجویان و دانشجویان سابق و همکاران امروز داشته باشم: میلتون براون، لیندا دیمف، سافیا جکسون، الیسا جراد، آنیتا لنگو، اشلی مالیکن، لیندزی مارون، آندرادا نیکشو، شیرین ریزوی، کری سکریست، آدریان استیونز، استفانی تامسون، چلسی ویلکرز، و برايانا وودز و بورسیه‌ها و نیز بورسیه‌های سابق و همکاران فعلی: الکس چاپمن، یونس چن، ملانی هارند، ارین میگا، ماریوی ناوارو، و نیک سالمون. افراد زیادی هستند که هرگاه درخواستی کردم، بی‌درنگ حاضر شدند، همکارانم؛ ست اکسلرود، کیت کامتوایس و تمام تیم DBT او سونا دیمیدین، آتنوی دوبس، توماس لینچ، هلن مک‌گوان، و سوزان ویترهلت. هرگاه می‌خواستم نکته بحث‌برانگیزی را مطرح کنم، آن را برای تأیید به گروه اجرایی برنامه‌ریزی

درباره مؤلف

مدال طلای ارتقای زندگی در حوزه کاربست روان‌شناسی از طرف بنیاد روان‌شناسی امریکا و جایزه جیمز مک‌کین کتل از انجمن علم روان‌شناسی، به رسمیت شناخته شده است. انجمن جامعه‌شناسی امریکا، به افتخار وی، جایزه مارشا لینهان را برای پژوهش‌های برجسته در زمینه درمان رفتار خودکشی، بنیان‌گذاری کرده است.

لينهان يك استاد دن است و به آموزش ذهن‌آگاهی و مناسک تعمقی از طریق برگزاری کارگاه‌ها و عزلت‌نشیینی‌های ویژه متخصصان حوزه سلامت، می‌پردازد.

دکتر مارشا لینهان – عضو بورد تخصصی روان‌شناسی امریکا، مبدع رفتاردرمانی دیالکتیکی (DBT) و استاد تمام روان‌شناسی و روان‌پزشکی و علوم رفتاری و مدیر کلینیک‌های پژوهش و درمان رفتاری در دانشگاه واشنگتن است. علاقه پژوهشی اولیه وی در زمینه ایجاد و ارزیابی درمان‌های مبتنی بر شواهد برای جمعیت‌های دارای خطر بالای خودکشی و مبتلا به اختلالات روانی متعدد و شدید است.

كمک‌های دکتر لینهان به پژوهش در زمینه خودکشی و پژوهش در زمینه روان‌شناسی بالینی، با جوابیز متعدد از جمله

مقدمهٔ مترجم

کتاب حاضر در مقایسه با ویراست اول، علاوه بر اینکه دربرگیرنده مهارت‌های جدید در هر بخش مهارتی است، توضیحات، تمرین‌ها و مثال‌های جدیدی را نیز برای مهارت‌های قدیمی‌تر فراهم می‌آورد که آموزش دادن آنها را آسان‌تر و پریارتر می‌سازد. در ترجمه، تلاش بر آن بوده است که تا حد ممکن وفاداری به متن اصلی در عین تلاش برای حفظ روانی متن رعایت شود. همچنین، خط مشی این راهنمای در استفاده از سرواه‌ها جهت تسهیل به‌یادسپاری هر مجموعه مهارت نیز حفظ شده است؛ بدین شکل که تا حد ممکن سعی شده است برای هر مجموعه مهارت یک واژه بامعنای که از حروف نخست نام مهارت‌های موجود در آن مجموعه تشکیل می‌شود، معرفی شود. امید است که این مهم استفاده از این مهارت‌ها را هم برای درمانگران و هم برای درمانجویان آسان‌تر سازد.

در نهایت بر خود لازم می‌دانم از استاد گران‌قدیر جناب آقای دکتر محمدعلی اصغری‌مقم و همچنین همکار و دوست نازنینم سرکار خانم دکتر زهرا زنجانی که در معادل‌گزینی برای مهارت‌های جدید مرا از نظرات ارزشمند خود بهره‌مند ساختند، سپاسگزاری کنم. این اثر را به تمامی روان‌شناسان، روان‌پزشکان و دیگر همکاران فعل در حوزه سلامت روان که همه توان، نیرو و ابتکار خود را در جهت بهبود رنج انسان و کمک به او در ساختن «زندگی‌ای که ارزش زیستن داشته باشد» به کار می‌گیرند، تقدیم می‌کنم.

رفتار درمانی دیالکتیکی (DBT)، که توسط مارشا لینهان استاد روان‌شناسی دانشگاه واشنگتن معرفی شده، از جمله درمان‌های نوین شناختی- رفتاری است که در زمرة درمان‌های مبتنی بر شواهد^۱ قرار می‌گیرد. این رویکرد روان‌درمانی که در ابتداء برای درمان اختلال شخصیت مرزی ارائه شد، بعدها در دامنهٔ نسبتاً گسترده‌ای از اختلالات (به عنوان مثال اختلالات خلقی، اختلالات خوردن، سوءصرف مواد و ...) به کار گرفته شد و اثربخشی نشان داد. این موضوع می‌تواند ناشی از این واقعیت باشد که اختلال شخصیت مرزی، اختلالی پیچیده همراه با مشکلات متنوع است و از این جهت یک درمان مؤثر برای این اختلال ضرورت‌دارای راهبردهایی برای ارزیابی و درمان شمار زیادی از مشکلات، به شیوه‌ای نظاممند است. کتاب راهنمای اجرای درمان نیز که در نخستین ویراست تحت عنوان «راهنمای آموزی برای درمان اختلال شخصیت مرزی^۲» (۱۹۹۳) منتشر شد، در ویراست جدید - کتاب حاضر - به «راهنمای مهارت‌آموزی رفتار درمانی دیالکتیکی^۳» (۲۰۱۵) تغییر نام داده است که تغییر جهت DBT را از تمرکز بر درمان اختلال شخصیت مرزی بر درمان طیف گسترده‌ای از اختلالات که ویژگی مشترک آنها کرزنده‌ی هیجانی^۴ است، نشان می‌دهد.

-
1. Evidence based
 2. Skills Training Manual for Treating Borderline Personality Disorder
 3. DBT Skills Training Manual
 4. Emotion dysregulation

پیشگفتار

خودکشی، خود-چرخی غیرخودکشی گرایانه، دشواری‌های تنظیم هیجان‌ها و مشکلات بین‌فردی را میانجی‌گری می‌کند^(۶). همچنین زیرمجموعه‌ای از مهارت‌ها به یک برنامه درمانی برای افراد مبتلا به می‌خوارگی بیمارگون افزوده شد و در مقایسه با درمان بدون مهارت‌ها، نتایج درمان را بهبود بخشید^(۷). زیرمجموعه‌ای از مهارت‌های DBT در برنامه مبتنی بر شواهد اتحادیه آموزش ملی برای روابط خانوادگی اختلال شخصیت مرزی، ویژه اعضاخانواده افراد مبتلا به BPD، آموزش داده می‌شود. مجموعه کاملی از مهارت‌های بین‌الدهی در گروه‌های مهارتی دوستان و خانواده‌ها در کلینیک‌های پژوهش و درمان رفتاری دانشگاه وشنگتن آموزش داده می‌شود که شامل افرادی است که می‌خواهند مهارت‌ها را برای کتاب آمدن و پذیرفتن افراد دشوار حاضر در زندگی‌شان بیاموزند. این افراد می‌توانند دوستان یا خویشاوندان افراد دارای مشکلات روانی جدی، کارکاتی که دارای همکاران و یا مدیران مشکل‌دار هستند و درمانگرانی که مراجعان خیلی دشوار را درمان می‌کنند، باشند. مشاوران شرکت‌ها به مهارت‌های DBT به عنوان راهی برای بهبود بخشیدن به رویه و بهره‌وری جمعی نگاه می‌کنند. مجموعه‌های جدیدی از مهارت‌های اختصاصی برای اختلالات خاص ایجاد شده که شامل یک بخش متمرکز بر بیش‌کنترل‌گری هیجانی^(۸)، مهارت‌های مسیر میانی که در اصل برای والدین و نوجوانان ایجاد شدند اما برای بسیاری از جمعیت‌ها سودمند هستند^(۹)، مهارت‌هایی برای اختلال کمبود توجه/بیش‌فعالی، و نیز مجموعه‌ای از مهارت‌ها است که برای افراد مبتلا به اعتیاد طراحی شده است. برنامه‌های درسی مهارت‌های DBT، هم‌اکنون در سیستم مدارس برای آموزش دادن دانش‌آموزان مقاطع راهنمایی و دیرگستان مورد استفاده قرار می‌گیرند^(۱۰)؛ همچنین جای خود را در برنامه‌های متمرکز بر انعطاف‌پذیری باز کرده‌اند، و می‌توانند در موقیت‌های شغلی به کار گرفته شوند. مهارت‌های DBT به طور گستردۀ در برنامه‌های سلامت روان عمومی در مراکز بهداشت روانی جامعه، مراکز بستری، مراکز مراقبت حاد، مراکز قانونی و دیگر

نسخه اولیه این راهنمای مهارت آموزی در سال ۱۹۹۳ منتشر شد. در آن زمان، تنها پژوهش اجرا شده روی رفتاردرمانی دیالکتیکی (DBT)، یک کارآزمایی بالینی مربوط به سال ۱۹۹۱ بود که DBT را با درمان رایج برای افراد دارای گرایش مزمن به خودکشی واجد معیارهای اختلال شخصیت مرزی (BPD) مقابله می‌کرد. از آن زمان، حجم عظیمی از پژوهش‌ها روی DBT «استاندارد» اجرا شده است که نوعاً در برگیرنده درمان فردی DBT، مهارت آموزی گروهی، راهنمایی تلفنی، و تیم مشاوره درمانگر است. همچنین روی مهارت آموزی DBT به تنهایی و روی تمرين‌های رفتاری‌ای که در کنار هم مهارت‌های DBT را شکل می‌دهند نیز پژوهش شده است. مهارت‌های جدید ارائه شده در این ویراست، محسوس تجربه من، پژوهش‌هایی که مهارت‌های اولیه را به کار برده‌اند، پژوهش‌های گستردۀ روی هیجان‌ها، تنظیم هیجان، تحمل پریشانی و ذهن‌آگاهی، و نیز یافته‌های جدید در حوزه علوم اجتماعی و راهبردهای درمانی جدید شکل گرفته در بستر الگوی شناختی- رفتاری است. تغییرات عمده در بسته مهارتی تجدیدنظرشده، در زیر شرح داده شده‌اند.

مهارت‌هایی برای اختلالات چندکانه و جمعیت‌های غیربالینی

راهنمای مهارت آموزی اولیه به طور کامل بر درمان مراجuhan دارای خطر بالای خودکشی و BPD متمرکز بود. علت این موضوع در درجه اول آن بود که پژوهش‌های انجام شده در زمینه DBT، از جمله مهارت‌های DBT، روی مراجuhanی اجرا شده بود که واجد ملاک‌های BPD و خطر بالای خودکشی بودند. با این حال، از همان ویراست نخست، تعدادی از مطالعات با تمرکز بر مهارت آموزی برای جمعیت‌های مختلف، اجرا شده‌اند. به عنوان مثال، مهارت آموزی DBT در اختلالات خودرن^(۱۱)، افسردگی مقاوم به درمان^(۱۲) و گسترهای از اختلالات دیگر^(۱۳) اثربخشی نشان داده است. در پژوهش من و همکارانم، افزایش در کاربرد مهارت‌ها، کاهش در اقدام به

۱. در مهارت‌های ذهن‌آگاهی (فصل ۷)، بندی را در رابطه با آموزش ذهن‌آگاهی از دیدگاه‌های متفاوت، از جمله دیدگاه معنوی افرودهام.

۲. در مهارت‌های کارآمدی بین‌فردي (فصل ۸)، دو بند جدید افرودهام، اولی بر مهارت‌هایی برای یافتن و بنا نهادن روابطی که می‌خواهید و پایان بخشیدن به روابطی که نمی‌خواهید، متمرکز است. دومی بر ایجاد تعادل بین پذیرش و تغییر در تعاملات بین‌فردي تأکید می‌کند. این بند، نسخه‌برداری از مهارت‌هایی است که الک میلر، جیل راتوس، و من برای برنامه مهارت‌آموزی چندخانواده‌ای ویژه نوجوان ایجاد کردایم که در آن والدین مراجعان نوجوان نیز در مهارت‌آموزی شرکت می‌کنند^(۱۱).

۳. مهارت‌های تنظیم هیجان (فصل ۹)، بسیار گسترش یافته و نیز مورد سازمان‌دهی مجدد قرار گرفته‌اند. تعداد هیجان‌هایی که به تفصیل توصیف شده‌اند از ۶ تا ۱۰ تا گسترش یافته‌اند (با افزودن چندش، رشك، حسادت، احسان گناه). بند تغییر پاسخ‌های هیجانی، دو مهارت جدید را در برمی‌گیرد: بررسی حقایق و حل مسأله. همچنین در این بند، مهارت عمل متضاد به شکل گستره به روز شده و توسعه یافته است. مهارت‌های کاهش آسیب‌پذیری هیجانی در قالب مجموعه‌ای از مهارت‌ها تحت عنوان مهارت‌های الف ب پ باور مورد سازمان‌دهی مجدد قرار گرفته‌اند. در بند انباشت هیجان‌های مثبت، من برنامه رویدادهای خوشایند (که اکنون فهرست رویدادهای خوشایند نامیده می‌شود) را تغییر داده‌ام تا هم برای مراجعان نوجوان و هم برای مراجعان بزرگسال، مناسب باشد. همچنین یک دستبرگ ارزش‌ها و اولویت‌ها را افزوده‌ام که تعدادی از ارزش‌ها و اولویت‌های جهان‌شمول زندگی را فهرست می‌کند. مهارت جدید دیگر، پیش‌گامی برای مقابله، بر تمرین راهبردهای مقابله‌ای، پیش از موقعیت‌های دشوار متمرکز است. پروتکل‌های اختیاری کابوس و بهداشت خواب نیز گنجانده شده‌اند. در نهایت، بند جدیدی برای شناسایی هیجان‌های شدید (شناسایی نقطه فروپاشی مهارت‌های شخصی خود)، شامل گام‌هایی برای استفاده از مهارت‌های جان‌به‌دربردن از بحران برای مدیریت این هیجان‌ها اضافه شده است.

۴. مهارت‌های تحمل پریشانی (فصل ۱۰) اکنون با مهارت جدید ایما (ایست)، یک گام به عقب، مشاهده و ادامه دادن ذهن

مراکز، آموزش داده می‌شوند. در مجموع، داده‌ها و تجارب بالینی قابل ملاحظه پیشنهاد می‌کنند که مهارت‌های DBT در گستره وسیعی از جمعیت‌های موقعیت‌های بالینی و غیربالینی اثربخش هستند.

البته، نباید تجنب کرد که مهارت‌های DBT، کاربرد وسیعی دارند. من بسیاری از این مهارت‌ها را با خواندن راهنمای DBT و ادبیات درمانی موجود در زمینه مداخلات رفتاری مبتنی بر شواهد، ایجاد کرده‌ام. سپس بررسی کردم تا بینم برای هر مسئله، درمانگران به بیماران می‌گویند چه کاری را انجام دهن، بعد به بازتعییر این دستورالعمل‌ها در دستبرگ‌ها و کاربرگ‌های مهارتی پرداختم و توضیحات آموزشی مربوط به درمانگران را نوشتم. برای مثال، در مهارت «عمل متصاد» (فصل ۹ را بینید) برای هیجان ترس، من به بازتعییر درمان‌های مبتنی بر مواجهه برای اختلالات اضطرابی به زبانی ساده‌تر پرداختم. همچنین اصول تغییر مشابهی را برای دیگر هیجان‌های مختلف شده به کار گرفتم. «بررسی حقایق» یک راهبرد بنیادین در مداخلات درمان شناختی است. مهارت‌های DBT همان چیزهایی هستند که درمانگران رفتاری در بسیاری از برنامه‌های درمانی اثربخش، انجام آنها را از مراجعان شان می‌خواهند. برخی از مهارت‌ها، برنامه‌های درمانی کاملاً هستند که به عنوان مجموعه‌ای از گام‌ها تدوین شده‌اند. «پروتکل کابوس» به عنوان یک مهارت تنظیم هیجان جدید، مثالی از این مورد است. مهارت‌های ذهن‌آگاهی، محصلو ۱۸ سال حضور من در مدارس کاتولیک، تعلیم دیدن در زمینه مناسک نیایش تعمقی در برنامه هدایت معنوی انسیتو شارلم، و تجربه ۳۴ ساله من به عنوان کارآموز ذن و در حال حاضر استاد ذن است. مهارت‌های دیگر، برخاسته از علم رفتاری پایه و پژوهش در زمینه روان‌شناسی شناختی و اجتماعی است. برخی نیز از همکارانی گرفته شده‌اند که مهارت‌های DBT جدیدی را برای جمعیت‌های جدید ایجاد کرده‌اند.

مهارت‌های جدید در این ویراست

هنوز هم چهار بخش اصلی در مهارت‌آموزی DBT وجود دارد: مهارت‌های ذهن‌آگاهی، مهارت‌های کارآمدی بین‌فردي، مهارت‌های تنظیم هیجان، و مهارت‌های تحمل پریشانی. درون این بخش‌ها، مهارت‌های جدید زیر را افرودهام.

براساس مهارت‌های خاص سازمان یافته‌اند، به‌گونه‌ای که هنگام تدریس یک مهارت خاص می‌توانید توضیحات خاص مربوط به آن مهارت یا مجموعه مهارتی را بیابید. مهم است که مطالب مربوط به مهارت‌هایی که قصد آموزش آنها را دارید مرور کنید و زیر نکاتی که می‌خواهید تدریس کنید، خط بکشید. با تمرین تدریجی و در گذر زمان، متوجه می‌شوید که تدریس خود را وسعت می‌بخشید به‌گونه‌ای که بخش‌های متفاوت مطالب را دربرگیرد. همچنین درخواهید یافت که برخی قسمت‌های مطالب برای برخی از مراجعان و برخی دیگر برای مراجعان دیگر مناسب هستند. هدف آن است که مطالب به صورت انعطاف‌پذیر مورد استفاده قرار گیرند. شکی نیست که با کسب تجربه، شروع به افزودن نکات آموزشی خاص خود می‌کنید.

مثال‌های بالینی بیشتر

همچنین تعداد بیشتری از مثال‌های بالینی در ویراست دوم، گنجانده شده‌اند. مثال‌ها برای یک تدریس خوب، ضروری هستند. با این حال، لازم است در تعديل مثال‌های ارائه شده و جایگزین ساختن آنها با مثال‌هایی که نیازهای مراجعان شما را برآورده کنند، احساس آزادی کنید. در واقع، این تفاوت بزرگ موجود در تدریس مهارت‌ها به جمیعت‌های مختلف است؛ ممکن است یک مجموعه از مثال‌ها برای مراجعان دارای کرتظیمی هیجانی و دشواری‌های کنترل تکانه، مجموعه دیگری برای مراجعان مبتلا به پیش‌کنترلی هیجانی و مجموعه دیگری نیز برای مراجعان دارای واپستگی به مواد، لازم باشد. ممکن است تفاوت‌های موجود در فرهنگ، قومیت، ملیت، وضعیت اقتصادی – اجتماعی و سن، هریک مجموعه‌های متفاوتی از مثال‌ها را ایجاد کنند. تجربه من نشان می‌دهد که این مثال‌ها هستند – و نه مهارت‌ها – که در جمیعت‌های مختلف نیاز به تغییر دارند.

دستبرگ‌های تعاملی‌تر و دستبرگ‌های اختیاری

بسیاری از دستبرگ‌ها تعديل شده‌اند تا تعامل بیشتری را طی جلسات مهارت‌آموزی فراهم آورند. اغلب آنها مربع‌هایی برای علامت زدن دارند، به‌گونه‌ای که شرکت‌کنندگان می‌توانند، مواردی که برای شان مهم است یا مهارت‌هایی که مایل به

آگاهانه) شروع می‌شود که برگرفته از مهارت ارائه شده توسط فرانچسکا پرپلتچیکو، ست آکسلرو و همکاران است^(۱۲). بند جان بدربدن از بحران هم‌اکتون دربرگیرنده مجموعه جدیدی از مهارت‌ها است که هدف آن تقویت شیمی بدن جهت تنظیم سریع هیجان‌های شدید است (مهارت‌های جدید دست). مجموعه جدیدی از مهارت‌ها با تأکید بر کاهش رفتارهای اعتیادی نیز اضافه شده است: پرهیز دیالکتیکی، ذهن شفاف، تقویت اجتماعی، سوزاندن پل‌ها، ساختن پل‌های جدید، عصیان جایگزین و انکار سازگارانه.

۵. درون بخش‌ها نیز تغییراتی ایجاد کرده‌اند، در حال حاضر هر بخش با اهداف مربوط به آن بخش در کنار یک دستبرگ اهداف و یک کاربرگ سود و زیان مربوطه آغاز می‌شود. این کاربرگ اختیاری است و چنانچه مراجع نسبت به تمرین مهارت‌های موجود در بخش، بی‌میل یا دوسوگرا باشد، می‌توان آن را مورد استفاده قرار داد.

یک مهارت ذهن‌آگاهی به هر یک از بخش‌های بین فردی (ذهن‌آگاهی نسبت به دیگران) و تحمل پریشانی (ذهن‌آگاهی نسبت به افکار کنونی) اضافه شده است. این اضافات در کنار ذهن‌آگاهی نسبت به هیجان کنونی (تنظیم هیجان) به دنبال حفظ تداوم رشته ذهن‌آگاهی در تمام طول مدت درمان هستند.

توضیحات آموزشی گستردگی

بسیاری از افرادی که مرا حین تدریس مهارت‌های DBT مشاهده کرده‌اند، گفته‌اند که بسیاری از آنچه که آموزش می‌دهم در ویراست اول این کتاب گنجانده نشده بود. در این ویراست دوم، اطلاعات بسیار بیشتری در مقایسه با ویراست قبلی گنجانده‌اند. نخست اینکه تا حد ممکن زیربنایی پژوهشی مهارت‌های ارائه شده را گنجانده‌اند. دوم اینکه، دامنه بسیار وسیعی از نکات آموزشی مختلف را فراهم اورده‌اند که می‌توانید برای تدریس خود از میان آنها دست به انتخاب بزنید و نکاتی بسیار بیشتر از آنچه که من و شما احتمالاً می‌توانیم به یک کلاس مهارت‌آموزی ارائه کنیم را داشته باشید. ممکن است، توضیحات آموزشی در ابتداء حجمی به نظر برسد. مهم است که به خاطر داشته باشید لازم نیست این کتاب در یک موقعیت واحد از ابتداء تا انتهای، مطالعه شود. در عوض، توضیحات آموزشی

اثربخش‌ترین روش آن است که به مراجعان اجازه داده شود، کاربرگ‌هایی که می‌خواهند تکمیل کنند را از بین یک مجموعه از کاربرگ‌ها انتخاب کنند.

برنامه‌های آموزشی متعددی که به طور خلاصه معرفی شده‌اند

ویراست ۱۹۹۳ راهنمای مهارت‌ها، دربرگیرنده مهارت‌ها و کاربرگ‌های خاصی بود که در نخستین کارآزمایی بالینی تصادفی شده DBT، مورد استفاده قرار گرفته بودند. در آن زمان، DBT گستره زیادی نداشت و نمونه‌های زیادی از نحوه انتخاب مهارت‌ها برای موقعیت‌هایی که در آنها برخی و نه همه مهارت‌ها را می‌توان آموزش داد، وجود نداشت؛ همچنین مهارت‌هایی برای جمیعت‌های خاص مانند نوجوانان یا افراد مبتلا به اعتیاد، اختلالات خودرن و غیره، ایجاد نشد. با توجه به مهارت‌های جدید زیادی که در این ویراست ارائه شده است، این امکان وجود ندارد که تمامی مهارت‌ها را در یک گروه مهارتی ۲۴ هفتنه‌ای آموزش داد، حتی وقتی که مهارت‌ها در ۲۴ هفتنه دوم تکرار شوند - کاری که در برنامه درمانی یک‌ساله DBT انجام می‌شود. این ویراست دربرگیرنده تعدادی برنامه برای آموزش دادن مهارت‌ها از جمله برنامه‌های یک‌ساله، عماهه و مهارت‌آموزی مختصرتر در مراکز مراقبت حاد و موقعیت‌های غیرسترنی است. برای جمیعت‌های خاص (مثل نوجوانان و سوءصرف کنندگان مواد) نیز برنامه‌هایی تدارک دیده شده است. تا جایی که امکان پذیر بوده، برنامه‌های آموزشی بر کارآزمایی‌هایی بالینی‌ای که نشان داده‌اند برنامه مهارتی خاصی، مؤثر بوده است، مبتنی شده‌اند. با در نظر گرفتن این موضوع، هم‌اکنون مجموعه‌های متعدد جدیدی از مهارت‌های بینایی DBT وجود دارند که چارچوب کلی آنها در پیوست‌های بخش ۱ آمده است. راهبرد عمومی من در آموزش دادن مهارت‌ها این است که دستبرگ‌ها و کاربرگ‌های DBT را در اختیار شرکت‌کنندگان قرار دهم. سپس یک برنامه آموزشی که بر مبنای جمیعت شرکت‌کنندگان، تعداد هفتنه‌های درمان و پژوهش‌های اخیر تعیین می‌کنم را پی می‌گیرم. در طول مسیر، به شرکت‌کنندگان می‌گویم که اگر وقت داشتیم، مهارت‌هایی دیگر را به آنها آموزش خواهیم داد - اگر مرا به انجام این کار ترغیب کنند.

تمرین کردن آنها در هفتنه‌های بعد هستند را مشخص کنند. همچنین هم‌اکنون هر بخش دربرگیرنده تعدادی دستبرگ اختیاری است. این دستبرگ‌ها شماره‌ای شبیه به شماره دستبرگ اصلی دارند که یک حرف نیز در کنار آن قرار گرفته است (به عنوان مثال ۱الف، ۱ب). این دستبرگ‌های اختیاری می‌توانند توزیع شوند اما به صورت رسمی آموزش داده نشوند یا - چنانچه مفید به نظر نرسند - می‌توانند به راحتی نادیده گرفته شوند. تجربه من نشان می‌دهد که این دستبرگ‌های اختیاری برای برخی از گروه‌ها و افراد بسیار مفید هستند و برای برخی چنین نیستند.

کاربرگ‌های ارتقاء‌یافته

به دلیل مطالبات عمومی، برگ‌های تکلیف منزل به کاربرگ‌ها، تغییر نام یافته‌اند. همچنین روی هر دستبرگ، فهرست کاربرگ‌های مربوطه و نیز روی هر کاربرگ، فهرست دستبرگ‌های مربوطه آمده است.

در حال حاضر برای بسیاری از دستبرگ‌ها، کاربرگ‌های جایگزین متعددی وجود دارند. این افزایش در کاربرگ‌ها به علت چند عامل است. نخست، طی سالیان، مشخص شده است که کاربرگی که برای یک فرد بسیار خوب عمل می‌کند، ممکن است برای دیگری مناسب نباشد. در نتیجه، من برای هر دستبرگ، کاربرگ‌های متعددی ارائه دادم. برای اغلب قسمت‌های مهارتی، مجموعه‌ای از کاربرگ‌ها وجود دارد که مهارت‌های کل آن قسمت را پوشش می‌دهند. این مجموعه برای مراجعتی است که احتمال ندارد تمرین داخل منزل زیادی را تکمیل کنند و می‌تواند به آن دسته از مراجعتی که قبلاً مهارت‌آموزی را تکمیل کرده‌اند و اکنون روی تداوم تمرین مهارت‌های خود کار می‌کنند، کمک کند.

دوم، مراجعان مختلف، انواع متفاوتی از تمرین را دوست دارند. مراجعتی وجود دارند که می‌خواهند تکلیف منزلی که انجام می‌دهند را علامت بزنند، مراجعتی هستند که ترجیح می‌دهند تکلیف منزل خود را توصیف کنند و به اثربخشی آن نمره بدهنند و مراجعتی هم وجود دارند که دوست دارند یادداشت‌های روزانه بنویسند که در آن کاری که انجام داده‌اند و نحوه تأثیر آن بر خودشان را توصیف کنند. من متوجه شده‌ام که

سخنی در مورد اصطلاحات

اصطلاحات زیادی برای فردی که مهارت‌های رفتاری را آموزش یا آنها را تمرین می‌دهد وجود دارند: درمانگر،

- روان‌درمانگر، درمانگر فردی، زوج‌درمانگر، خانواده‌درمانگر، محیط‌درمانگر، گروه‌درمانگر، رهبر گروه، مشاور، مدیر مورد، مربی مهارت‌ها، آموزگار رفتاری، آموزگار مهارت‌ها، مددکار بحران، مددکار سلامت روان، متخصص مراقبت از سلامت روانی و غیره. در این راهنمای اصطلاح «درمانگر» به فردی اطلاق می‌شود که روان‌درمانی یا دیگر خدمات بهداشت روانی را ارائه می‌دهد. در DBT استاندارد، این فرد، درمانگر فردی را ارائه می‌کند. اصطلاحات «مربی مهارت‌ها»، «رهبر مهارت‌ها»، «کمک رهبر مهارت‌ها» و «رهبر» به افرادی اطلاق می‌شود که به آموزش دادن مهارت‌های خاص به صورت فردی یا به صورت گروهی می‌پردازند. در DBT استاندارد، این اصطلاحات به رهبران گروه مهارت‌ها اطلاق می‌شود. در برخی موارد، از اصطلاح «درمانگر» به عنوان اشاره عمومی به هر فردی که خدمات سلامت ارائه می‌دهد، استفاده کردند.
- ## منابع
1. Telch, C. F., Agras, W. S., Linehan, M. M. (2001). Dialectical behavior therapy for binge eating disorder. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 69(6), 1061–1065.
 2. Safer, D. L., & Jo, B. (2010). Outcome from a randomized controlled trial of group therapy for binge eating disorder: Comparing dialectical behavior therapy adapted for binge eating to an active comparison group therapy. *Behavior Therapy*, 41(1), 106–120.
 3. Lynch, T. R., Morse, J. Q., Mendelson, T., & Robins, C. J. (2003). Dialectical behavior therapy for depressed older adults: A randomized pilot study.

بخش ۱

مقدمه‌ای بر مهارت آموزی DBT

فصل ۱

منطق مهارت آموزی رفتار درمانی دیالکتیکی

DBT چیست؟

بین فردی و خودانگاره^۱ هستند. مهارت‌های DBT مستقیماً این الگوهای کژکار را هدف قرار می‌دهند. هدف کلی مهارت آموزی DBT، کمک به افراد برای تغییردادن الگوهای رفتاری، هیجانی، فکری و بین فردی مرتبط با مشکلات زندگی است. از این‌رو، درک فلسفه درمان و شالوده‌های نظری DBT به عنوان یک کل، برای استفاده مؤثر از این راهنمای، پسیوار حائز اهمیت است. به علاوه، چنین درکی به علت اینکه تعیین کننده نگرش درمانگران به درمان و مراجعان شان است، اهمیت دارد. این نگرش، به توبه خود یک مؤلفه مهم روابط درمانگران با مراجعان شان است که اغلب نقش محوری در درمان مؤثر دارد و می‌تواند به ویژه در رابطه با افراد دارای گرایش خودکشی و افراد دارای کوتنتظیمی شدید، حائز اهمیت باشد.

نگاهی به پیش رو

این راهنما در قالب دو بخش اصلی سازمان یافته است. بخش ۱ (فصل‌های ۱ تا ۵) خوانندگان را با DBT و به شکل ویژه با مهارت آموزی DBT آشنا می‌کند. بخش ۲ (فصل‌های ۶ تا ۱۰) دربرگیرنده دستورالعمل‌های مفصل برای آموزش دادن مهارت‌های خاص است. دستبرگ‌ها و کاربرگ‌های مراجع، برای تمام بخش‌های مهارتی در تارنمای اختصاصی این راهنما درست‌رسی است. این دستبرگ‌ها و کاربرگ‌ها را می‌توان برای توزیع بین مراجعان چاپ کرد؛ همچنین در صورت نیاز می‌توان آنها را برای منطبق‌شدن با یک موقعیت خاص، تعدیل کرد. یک نسخه چاپ شده مجزا از دستبرگ‌ها و کاربرگ‌ها، مناسب برای استفاده مراجع، برای خریداری در دسترس است که

آموزش مهارت‌های رفتاری توصیف شده در این کتاب، مبتنی بر یک الگوی درمانی به نام رفتار درمانی دیالکتیکی (DBT) است. DBT یک درمان شناختی-رفتاری گسترده است که در ابتدا برای افراد دارای گرایش‌های مزمن به خودکشی که تشخیص اختلال شخصیت مرزی دریافت می‌کردند، ایجاد شد. DBT - که دربرگیرنده ترکیبی از روان‌درمانی فردی، مهارت آموزی گروهی، راهنمایی تلفنی^۲ و تیم مشاوره درمانگر است - نخستین روان‌درمانی‌ای بود که طی کارآزمایی‌های کنترل شده، در رابطه با BPD، اثربخشی نشان داد^(۱). از آن زمان کارآزمایی‌های بالینی متعددی انجام شده‌اند که حاکی از اثربخشی DBT نه تنها برای BPD، بلکه برای دامنه گسترده‌ای از دیگر اختلالات و مشکلات، شامل کم کنترل گری و بیش کنترل گری هیجان‌ها و الگوهای شناختی و رفتاری مرتبط است. به علاوه، شمار فرایندهای از مطالعات (که خلاصه‌ای از آنها در ادامه این فصل آمده است) پیشنهاد می‌کنند که مهارت آموزی به تهیایی یک مداخله امیدبخش برای جمعیت‌های گوناگون، همچون افراد دچار مشکلات مرتبط با می‌گساری، خانواده‌های افراد دارای تمایلات خودکشی، قربانیان بدرفتاری‌های خانگی و سایرین است. DBT، از جمله مهارت آموزی DBT، مبتنی بر یک نظریه دیالکتیکی و زیستی-اجتماعی در رابطه با اختلالات روان‌شناختی است که بر نقش دشواری‌های موجود در تنظیم هیجان‌ها - هم کنترل اندک و هم کنترل افراطی - و رفتار تأکید می‌کند. کوتنتظیمی هیجانی با دامنه‌ای از مشکلات مرتبط با سلامت روانی^(۲) ارتباط داده شده است که نشئت گرفته از الگوهای ناپایداری در تنظیم هیجان، کنترل تکانه، روابط

حداقل یک (ممولاً بیش از یک) کاربرگ برای مراجعان است تا تمرین‌های خود در رابطه با مهارت‌ها را ثبت کنند. تمام این دستبرگ‌ها و کاربرگ‌های مخصوص مراجع نیز در تارنمای خاص گیلفورد برای این راهنما (برای آدرس تارنما به مطالب بالا مراجعه کنید) و همچنین به شکل یک نسخه جداگانه، قابل دسترسی است. توضیحات مربوط به دستبرگ‌ها و کاربرگ‌های مرتبط در کادرهایی که ابتدای هر یک از بندهای اصلی توضیحات آموزشی بخش‌های مهارتی قرار گرفته‌اند، آمده است (فصل‌های ۶ تا ۱۰).

در اینجا باید اشاره کنم که مهارت آموزی در کارآزمایی‌های بالینی ما، تماماً در قالب گروه اجرا شده‌اند. با این حال در کلینیک ما، مهارت آموزی به شکل انفرادی انجام می‌شود. بسیاری از دستورالعمل‌های درمانی در این راهنما مبتنی بر این فرض هستند که مهارت آموزی در گروه انجام می‌شود؛ علت اصلی این موضوع آن است که تعییل کردن فنون مهارت آموزی گروهی برای مراجعان انفرادی راحت‌تر است تا بر عکس آن (مسئله مهارت آموزی گروهی در برابر مهارت آموزی انفرادی در فصل بعدی نسبتاً به تفصیل مورد بحث قرار می‌گیرد).

این راهنمای مکمل کتاب کامل‌تر من در رابطه با DBT، یعنی «درمان شناختی- رفتاری اختلال شخصیت مرزی» است.^(۳) اگرچه مهارت‌های DBT برای اختلالات دیگری غیر از BPD، مؤثر است، اصول زیربنایی درمان همچنان مهم هستند و به طور کامل در این کتاب مورد بحث قرار می‌گیرند. از آنجا که در سراسر این راهنمای، به این کتاب استناد می‌کنم، از اینجا به بعد به بیانی ساده‌تر آن را «متن اصلی DBT» می‌نامم. شالوده‌ها و منابع علمی بسیاری از اظهارات و مواضع من به طور کامل در فصل‌های ۱ تا ۳ این کتاب آمده است؛ بنابراین در اینجا از مزور یا ذکر مجدد آنها خودداری می‌کنم.

جهان‌بینی دیالکتیکی و فرضیات پایه

همان‌طور که از نام آن پیداست، DBT بر پایه یک جهان‌بینی دیالکتیکی قرار دارد. «علم دیالکتیک»، آن طوری که در درمان رفتاری کاربرد دارد، دارای دو معنا و مفهوم است: یکی به معنای ماهیت بنیادین واقعیت، و یکی به معنای گفتوگو و ارتباط

تارنمای خاص خود را داراست و در آنجا مراجعت می‌توانند فرم‌هایشان را چاپ کنند.

در ادامه این فصل، جهان‌بینی دیالکتیکی را که شالوده درمان است به همراه فرض‌های زیربنایی این دیدگاه، توضیح خواهیم داد. سپس مدل زیستی- اجتماعی کرنتنیمی هیجانی شدید (شامل BPD) و پدیدایی آن توضیح داده می‌شود و همچنین گفته می‌شود که چگونه تغییرات مدل در دشواری‌های تنظیم هیجان به طور عام، کاربرد پیدا می‌کنند. همان‌گونه که در بالا اشاره شد، مهارت‌های DBT ارائه شده در این راهنمای به طور ویژه برای هدف قراردادن کرنتنیمی هیجانی و پیامدهای ناسازگارانه آن، طراحی شده‌اند. فصل ۱ با یک نگاه اجمالی به پژوهش‌ها روی DBT استاندارد (روان‌درمانی فردی، راهنمایی تلفنی، تیم مشاوره، و مهارت آموزی) و همچنین پژوهش‌ها روی مهارت آموزی DBT منهای مؤلفه درمان‌فردی، خاتمه پیدا می‌کند. در فصل‌های ۲ تا ۵، جنبه‌های کاربردی مهارت آموزی را مورد بحث قرار می‌دهم؛ برنامه‌ریزی مهارت آموزی شامل ایده‌هایی برای برنامه مهارت آموزی بر اساس جمعیت و موقعیتی که مراجع بدان تعلق دارد (فصل ۲)؛ ساختاربندی قالب جلسه و آغاز مهارت آموزی (فصل ۳)؛ اهداف و روش‌های درمانی مهارت آموزی DBT (فصل ۴)؛ و به کار بدن دیگر راهبردها و روش‌های DBT در آموزش مهارت‌های رفتاری (فصل ۵). در مجموع، این فصل‌ها زمینه تضمین‌گیری در مورد نحوه اجرای مهارت آموزی در یک کلینیک یا مطب خاص را فراهم می‌آورند. مجموعه پیوست‌های بخش ۱ شامل ۱۱ برنامه آموزشی متفاوت برای آموزش دادن مهارت‌های است.

در بخش ۲، فصل ۶ شکل رسی مؤلفه مهارت آموزی DBT را آغاز می‌کند. این فصل به نحوه آشناسازی مراجعت مهارت آموزی DBT و آگاه‌ساختن آنها از اهداف این مهارت‌ها می‌پردازد. در پی آن، دستورالعمل‌های مربوط به نحوه آموزش مهارت‌های خاص، ارائه می‌شود که در چهار بخش مهارتی گروه‌بندی می‌شوند: مهارت‌های ذهن‌آگاهی (فصل ۷)، مهارت‌های کارآمدی بین فردی (فصل ۸)، مهارت‌های تنظیم هیجان (فصل ۹) و مهارت‌های تحمل پریشانی (فصل ۱۰). هر مهارت دارای دستبرگ‌های مراجع، همراه با دستورالعمل تمرین آن مهارت است. هر دستبرگ دارای

نقیض‌های خود را در درون خود دارد و این بعنی حقایق دوشادوش هم قرار می‌گیرند» (صص ۲۹۵-۲۹۶، تأکید در اصل اثر وجود دارد)^(۴). دیالکتیک، در این معنی با مدل تعارض روان‌پویشی در آسیب‌شناسی روانی هم‌خوانی دارد. رفتار، تفکر، راهبردهای استفاده شده از جانب روان‌درمانگر برای ایجاد تغییر، اشاره دارد. این راهبردها به طور کامل در فصل ۷ متن اصلی DBT و به شکل خلاصه در فصل پنجم این راهنمای تشریح می‌شوند.

اویلین مورد از دوگانگی‌ها، دیالکتیک میان نیاز مراجuhan به پذیرش خویشتن آن گونه که در لحظه حاضر هستند و نیاز آنان به تغییر است. این دیالکتیک خاص، بینایی‌ترین تنش در هر روان‌درمانی است و برای ایجاد تغییر، درمانگر باید ماهرانه بر آن فائق آید.

مورد دوم، تنش میان دستیابی مراجعن به آنچه برای کفايت‌مندترشدن، بدان نیاز دارد از یک سو و از سوی دیگر از دست دادن آنچه نیاز دارد در صورت کفايت‌مندترشدن است. زمانی مراجعنی در مهارت‌آموزی داشتم که هر هفته می‌گفت هیچ‌یک از تکاليف رفتاری داخل منزل خود را انجام نداده و اصرار داشت که درمان مفید نبوده است. زمانی که پس از گذشت شش‌ماه به او گفتم ممکن است این روش درمانی برای وی مناسب نباشد، گفت در تمام این مدت، مهارت‌های جدید را به کار می‌برده است و این مهارت‌ها کمک‌کننده بوده‌اند؛ با این وجود از ترس اینکه مبادا در صورت بهبودی نشان دادن او را از جلسات آموزش مهارت‌ها خارج کنم اجازه نمی‌داد از پیشرفت‌هایش مطلع شوم.

سومین دوگانگی بسیار مهم به حفظ یکپارچگی شخصی مراجuhan و اعتبار بخشیدن به دیدگاه‌های شخصی آنها راجع به مشکلات‌شان در برابر یادگیری مهارت‌های جدیدی که به آنها در رهایی از بیماری‌شان کمک خواهد کرد، ارتباط دارد. اگر مراجuhan با یادگیری مهارت‌های جدید، بهبود یابند، دیدگاه‌شان در رابطه با اینکه مشکل در تمام طول این مدت آن بوده است که فاقد مهارت‌های کافی برای کمک به خود بوده‌اند، تأیید می‌شود. این موضوع شان می‌دهد برخلاف آنچه دیگران، بدان متهم‌شان می‌کرندند، آنان در صدد فریب مردم نبوده‌اند، انگیزه

ترغیب کنند.^۱ علم دیالکتیک به عنوان یک جهان‌بینی یا یک موضع‌گیری فلسفی، مبنای DBT را پدید می‌آورد. در مقابل، دیالکتیک به عنوان گفتگو و ارتباط، به رویکرد درمانی یا راهبردهای استفاده شده از جانب روان‌درمانگر برای ایجاد تغییر، اشاره دارد. این راهبردها به طور کامل در فصل ۷ متن اصلی DBT و به شکل خلاصه در فصل پنجم این راهنمای تشریح می‌شوند. دیدگاه‌های دیالکتیکی راجع به ماهیت واقعیت و رفتار بشری، در سه ویژگی اصلی مشترک هستند. نخست اینکه، دیالکتیک همانند دیدگاه‌های سیستم‌های پویا بر به هم پیوستگی و تمامیت بنیادین واقعیت تأکید می‌کند. این بدان معناست که رویکردهای دیالکتیکی، تحلیل اجزای منفرد سیستم را دارای ارزش محدودی می‌دانند مگر اینکه این تحلیل به وضوح جزء را به کل مرتبط باشد. بنابراین، علم دیالکتیک توجه ما را به اجزای منفرد سیستم (یعنی یک رفتار خاص) و همچنین بهم پیوستگی جزء با اجزای دیگر (به عنوان مثال رفتارهای دیگر، بافت محیطی) و کلیت بزرگتر (به عنوان مثال فرهنگ، وضعیت جهان در آن زمان) معطوف می‌سازد. در رابطه با مهارت‌آموزی، درمانگر ابتدا باید به هم‌پیوستگی کاستی‌های مهارتی را مدنظر قرار دهد. یادگیری مجموعه جدیدی از مهارت‌ها بدون یادگیری همزمان دیگر مهارت‌های مرتبط، بسیار دشوار است و این یادگیری همزمان مهارت‌ها حتی از حالت اول هم دشوارتر است. همچنین یک دیدگاه دیالکتیکی با دیدگاه‌های رفتاری و فمینیستی نیز هم‌خوانی دارد. یادگیری مهارت‌های رفتاری به ویژه زمانی دشوار است که محیط مجاور فرد یا بافت فرهنگی بزرگتر، از چنین یادگیری‌هایی حمایت نمی‌کند. بنابراین فرد نه تنها باید مهارت‌های خود-تنظیمی و مهارت‌هایی برای اثرگذاری بر محیط خود را بیاموزد، بلکه همچنین باید بگیرد که چه زمان باید اقدام به تنظیم این دو کند.

دوم، واقعیت ایستا در نظر گرفته نمی‌شود بلکه مشکل از نیروهای متضاد درونی (تر و آنتی‌تر) در نظر گرفته می‌شود که از ترکیب آنها، مجموعه جدیدی از نیروهای متضاد شکل می‌گیرند. یک عقیده دیالکتیکی بسیار مهم آن است که هر گزاره‌ای نقیض خود را در درون خود دارد. گلدبگ می‌گوید: «به اعتقاد من، حقیقت متناقض‌نما است، یعنی هر حکمتی،

گرایش‌های قوی برای خودکشی و در درجه دوم برای افراد دارای ملاک‌های BPD ایجاد شد. با این حال، درمان مؤثر، نیازمند یک نظریه منسجم است. از این‌رو، نخستین وظیفه‌من، ایجاد نظریه‌ای بود که به من اجازه دهد کنش خودکشی و همچنین BPD را درک کنم. من سه ملاک برای نظریه خود داشتم: (۱) احرای درمان را هدایت کند، (۲). شفقت ایجاد کند و (۳) با داده‌های پژوهشی هماهنگی داشته باشد. نظریه زیستی-اجتماعی بر این فرض مبتنی است که خودکشی و BPD هر دو، در اصل، اختلالات کژ تنظیمی هیجانی هستند. رفتار خودکشی، BPD یک پاسخی به رنج هیجانی غیرقابل تحمل است. اختلال روانی شدید است که از کژ تنظیمی شدید در سیستم عاطفی، ناشی می‌شود. افراد مبتلا به BPD، الگوی خاصی از ناپایداری در تنظیم عاطفه، کنترل تکانه، روابط بین‌فردی و خود-پنداش نشان می‌دهند.

کژ تنظیمی هیجانی همچنین با گسترهای از دیگر مشکلات مرتبط با سلامت روان، ارتباط دارد. اختلالات سوء‌صرف مواد، اختلالات خودرن و بسیاری از دیگر الگوهای رفتاری مخرب، اغلب به عنوان راه‌هایی برای گریز از هیجان‌های غیرقابل تحمل، عمل می‌کنند. به اعتقاد نظریه‌پردازان، اختلال افسردگی عمدۀ باید به عنوان یک اختلال کژ تنظیمی هیجانی مفهوم پردازی شود که بخشی از آن بر نقص در تنظیم افزایشی^۳ و حفظ هیجان‌های مبتنی است^(۴). به همین ترتیب، مرور ادبیات پژوهشی نشان داده است که اختلالات اضطرابی، اسکیزوفرنی و حتی اختلالات دوقطبی به‌طور مستقیم با کژ تنظیمی هیجانی ارتباط دارند^{(۵)،(۶)}.

مدل هیجان‌های DBT

برای درک کژ تنظیمی هیجانی، ابتدا باید بفهمیم که هیجان‌ها واقعاً چه هستند. با این حال ارائه هرگونه تعریفی از سازه «هیجان» مملو از دشواری است و توافق اندکی در رابطه با هرگونه تعریف عینی حتی در میان هیجان‌پژوهان وجود دارد. بنابراین آموزش دادن به مراجعان درباره هیجان‌ها و تنظیم هیجان نیازمند تلاش برای ارائه یک توصیف - اگرنه تعریفی دقیق - از هیجان‌هاست. DBT، به‌طور کلی و مهارت‌های

آن‌آزاددان دیگران نبوده است و آنها قادر انگیزه‌های مثبت نیستند. با این حال یادگیری مهارت‌های جدید از سوی مراجع، از جهات دیگر ممکن است مؤبد دیدگاه‌های دیگران نیز به نظر بررسد: ممکن است به نظر بررسد این موضوع که دیگران در تمام این مدت بر حق بوده‌اند (و مراجع در اشتباہ بوده است) یا این موضوع که مشکل از مراجع بوده است (و نه از محیط) مورد تأیید قرار گرفته‌اند. دیالکتیک نه تنها توجه مراجع را به این دو گانگی‌ها جلب می‌کند، بلکه روش‌های حل و فصل آنها را نیز پیشنهاد می‌کند (این روش‌ها در فصل ۷ متن اصلی DBT مورد بحث قرار می‌گیرند).

سومین ویژگی دیالکتیک، فرضی است برآمده از دو ویژگی قبلی، مبنی بر اینکه ماهیت بنیادین واقعیت تغییر در فرآیند است و نه محبتوا و ساختار. مهم‌ترین پیام ضمیمی در اینجا آن است که هم فرد و هم محیط پیوسته در حال تغییر هستند. بنابراین، درمان بر حفظ یک محیط ثابت و یکنواخت متمرکز نمی‌شود بلکه هدفش کمک به مراجع در راحت کنار آمدن با تغییر است. درمانگران حین آموزش مهارت‌ها نه تنها باید از چگونگی تغییر مراجعان شان آگاه باشند بلکه باید از نحوه تغییر خود و درمانی که به کار می‌برند، در طول زمان، آگاهی داشته باشند.

نظریه زیستی-اجتماعی: نحوه شکل‌گیری کژ تنظیمی هیجانی^۱

همان‌گونه که قبلاً گفته شد، DBT در اصل برای افراد دارای

۱. ایده‌هایی که در این قسمت در رابطه با نظریه زیستی-اجتماعی به طور کلی (و مدل DBT در زمینه هیجان‌ها به‌طور خاص) مورد بحث قرار می‌گیرند تنها از من اصلی DBT گرفته شده‌اند بلکه مبتنی بر منابعی که در پی می‌آیند نیز هستند:

Neacsu, A. D., Bohus, M., & Linehan, M. M (2014). Dialectical behavior therapy: An intervention for emotion dysregulation. In J.J. Gross (Ed.), *Handbook of emotion regulation* (2nd ed., pp. 491-507). New York: Guilford press.

Crowell, S. E., Beauchaine, T. P., & Linehan , M. M. (2009). A biosocial developmental model of borderline personality: Elaborating and extending Linehan's Theory. *Psychological Bulletin*, 135(3), 445-510.

نیکشو و همکاران، کژ تنظیمی هیجانی را به عنوان مؤلفه محوری در BPD و اختلال روانی مورد بحث قرار می‌دهند و کراول و همکاران، نسخه گسترش یافته‌ای از نظریه زیستی-اجتماعی اولیه من ارائه می‌دهند.

هیجان پذیری بالا همراه با ناتوانی در تنظیم پاسخ‌های هیجان- وابسته^۳ شدید است. ویژگی‌های کژتنظیمی هیجانی شامل تجربه‌های هیجانی در دنک از زیاد، ناتوانی در تنظیم برانگیختگی شدید، مشکل در برگرداندن توجه از نشانه‌های هیجانی، دشواری در سازماندهی و هماهنگی فعالیت‌ها برای دستیابی به اهداف ناوایسته به خلق در جریان برانگیختگی هیجانی، و گرایش به «بہت‌زدگی»^۴ یا گستینگ تحت استرس‌های خیلی شدید است. همچنین کژتنظیمی هیجانی می‌تواند به شکل بیش‌کنترل‌گری و فرونشانی هیجانی نمود پیدا کند که به عاطفه منفی نافذ، عاطفه مثبت پایین، ناتوانی در تنظیم افزایشی هیجان‌ها و دشواری در ارتباط عاطفی منجر می‌شود. کژتنظیمی عاطفی نظاممند به وسیله آسیب‌پذیری هیجانی و همچنین راهبردهای تعدیل هیجانی ناسازگارانه و ناکافی ایجاد می‌شود. آسیب‌پذیری هیجانی با این ویژگی‌ها تعریف می‌شود: (۱) عاطفه‌پذیری منفی بسیار بالا به عنوان خط پایه، (۲) حساسیت نسبت به حرکت‌های هیجانی، (۳) پاسخ شدید به حرکت‌های هیجانی هنگام وقوع برانگیختگی بازگشت کُند به خط پایه هیجانی هنگام وقوع برانگیختگی عاطفی.

تنظیم هیجانی

در مقابل، تنظیم هیجانی، عبارت است از توانایی برای (۱) بازداری رفتار تکانشی و نامناسب مرتبط با هیجان‌های منفی و مثبت قوی؛ (۲) سازماندهی خود برای کنش مناسب در خدمت به یک هدف بیرونی (عمل کردن به شیوه‌ای ناوایسته به خلق به هنگام ضرورت)؛ (۳) خود-آرام‌سازی هرگونه برانگیختگی فیزیولوژیکی ناشی از هیجان شدید؛ و (۴) بازگرداندن تمرکز توجه در حضور هیجان قوی. تنظیم هیجانی می‌تواند خودکار یا آگاهانه، کنترل شده باشد. در DBT، تمرکز در درجه نخست بر افزایش کنترل آگاهانه و در درجه دوم بر واکنش‌تن به تمرین کافی به منظور بیش‌آموزی مهارت‌ها به شکلی است که در نهایت به صورت خودکار درآیند.

کژتنظیمی هیجانی

کژتنظیمی هیجانی ناتوانی - حتی زمانی که فرد بیشترین تلاش‌های خود را به کار می‌گیرد - در تغییردادن با تنظیم کردن نشانه‌ها، تجربه‌ها، کنش‌ها، پاسخ‌های کلامی و / یا نمودهای غیرکلامی مرتبط با هیجان در شرایط بهنجار است. کژتنظیمی هیجانی نافذ زمانی مشاهده می‌شود که ناتوانی در تنظیم هیجان‌ها در دامنه گسترده‌ای از هیجان‌ها، مشکلات انتباقی و بافت‌های موقعیتی رخ می‌دهد. کژتنظیمی هیجانی نافذ، ناشی از آسیب‌پذیری نسبت به

3. emotion-linked responses
4. freeze

1. full system
2. Prompting events

می کند؛ و (۳) همخوانی ضعیف بین مزاج کودک و سبک والدگری مراقب است. نکته آخر به این دلیل در اینجا مورد تأکید قرار می گیرد که تعاملات زیست‌شناختی × محیط را - که هم رفتارهای کودک و هم رفتارهای مراقب را شکل می دهد، بر جسته می سازد. در این نظریه، چنانچه تفاوت و ناهمانگی زیادی بین ویژگی های کودک و مراقب وجود داشته باشد یا چنانچه به منابع خانواده فشار زیادی وارد آید (به عنوان مثال به وسیله عضو مبتلا به الکلیسم در خانواده، یا خواهر/برادری که مبتلا به سلطان است)، کودکی با آسیب‌پذیری زیست‌شناختی پایین ممکن است در خطر BPD و/ یا کرتنظیمی هیجانی بالا قرار گیرد. چنین موقعیت‌هایی این پتانسیل را دارند که نامعتبرسازی را تداوم بخشنده چرا که مطالبات کودک اغلب از توانایی محیط برای برآورده ساختن این خواسته‌ها فراتر است. عکس این موضوع هم امکان پذیر است: یک کودک دارای آسیب‌پذیری زیست‌شناختی، ممکن است در یک محیط مناسب جایی که حمایت‌های خانوادگی به جایی وجود دارد، انعطاف‌پذیر باشد. چنین پیامدهای متفاوتی مرا به ارائه سه نوع اصلی از خانواده‌ها که خطر BPD را افزایش می دهند، هدایت کرد: خانواده‌های آشفته (به عنوان مثال خانواده‌ای که به شکل نافذی بی‌توجه یا بدرفتار است؛ خانواده کمال‌گرا (به عنوان مثال خانواده‌ای که در آن ابراز هیجان‌های منفی تابو است)، و خانواده بهنجار (خانواده‌ای که در درجه نخست با ضعف در تناسب مشخص می شود). نکته حائز اهمیت آن است که ویژگی‌های مراقب لزوماً ثابت یا از پیش موجود نیستند، بلکه، مراقب نیز محسول تعاملات زیست‌شناختی - اجتماعی و روان‌شناختی از جمله اثرات تحریک‌کننده کودک بر سبک والدگری است.

نقش محیط نامعتبرساز

نقش نامعتبرسازی در شکل‌گیری کرتنظیمی هیجانی زمانی بسیار قابل فهم می شود که بدانید یک کارکرد اولیه هیجان‌ها در انسان‌ها (همچون دیگر پستانداران) عمل کردن به عنوان یک سیستم ارتباطی سریع است. نامعتبرسازی هیجان‌ها این پیام را ارسال می کند که تماس دریافت نشده است. وقتی پیام دارای اهمیت است، فرستنده به شکل قابل درکی با تشديد هیجان، تماس و ارتباط را گسترش می دهد. وقتی دریافت کننده،

آسیب‌پذیری‌های زیست‌شناختی («زیست» در نظریه زیستی- اجتماعی^۱)^(۱۰)

آmadگی نسبت به عاطفة منفی، حساسیت بالا به نشانه‌های هیجانی، و تکانشگری، پیش‌درآمدۀای زیست‌شناختی کرتنظیمی هیجانی هستند. تأثیرات زیست‌شناختی شامل وراثت، عوامل داخل رحمی، آسیب‌های فیزیکی اثرگذار بر مغز طی دوران کودکی یا بزرگسالی و اثرات تجربی‌های یادگیری اولیه بر رشد و عملکرد مغز هستند. یک کرکاری در هر بخش از سیستم تنظیم هیجانی بسیار پیچیده انسانی می‌تواند اساس زیست‌شناختی آسیب‌پذیری هیجانی اولیه و دشواری‌های بعدی در تعدیل هیجان را فراهم آورد. از این‌رو آmadگی زیست‌شناختی می‌تواند در افراد مختلف، متفاوت باشد.

دو بُعد مزاج کودک، کنترل پرتقالا^۲ و عاطفة‌پذیری منفی، ارتباط ویژه‌ای با این موضوع دارند. کنترل پرتقالا که هم در تنظیم هیجانی و هم در تنظیم رفتاری نقش ایفا می‌کند، یک اصطلاح عام برای شماری از رفتارهای خود- تنظیمی (شامل بازداری پاسخ‌های غالب برای درگیرشدن در پاسخ‌های کمتر غالب، برنامه‌ریزی، و جستجوی خططاها در رفتار) است. کودکانی که در معرض خطر کرتنظیمی هیجانی نافذ و کرکتلتی رفتاری قرار دارند، احتمال دارد کنترل پرتقالی اندک و عاطفة‌پذیری منفی زیادی (که با ناراحتی، ناکامی، خجالتی بودن، غمگینی و ناتوانی در آرام بودن مشخص می‌شود) داشته باشند.

محیط مراقبتی^۳ («اجتماعی» در نظریه زیستی- اجتماعی)

نقش محیط اجتماعی، به ویژه خانواده شامل (۱) گرایش به نامعتبرسازی هیجان‌ها و ناتوانی در الگوسازی صحیح ابراز هیجان؛ (۲) سبک تعاملی‌ای که برانگیختگی هیجانی را تقویت

۱. بخش آسیب‌پذیری‌های زیست‌شناختی («زیست در نظریه زیستی- اجتماعی») از منبع زیر اقتباس شده است. اقتباس با اجازه صورت گرفته است.

Crowell, S. E., Beauchaine, T. P., & Linehan , M. M. (2009). A biosocial developmental model of borderline personality: Elaborating and extending Linehan's Theory. *Psychological Bulletin*, 135(3), 445-510. Copy right 2009 by the American Psychological Association.

2. effortful
3. caregiving

نزن!"). زمانی که کودک عصبانی یا سرخورده است، اعضای خانواده آن را جدی می‌گیرند (به جای آن که آن را نادیده بگیرند و بی‌اهتمامیت تلقی کنند). زمانی که کودک می‌گوید "همه تلاش را کردم" والدین می‌پذیرند (به جای آن که بگویند "نه، این کار را نکردم") وغیره. در خانواده مطلوب، ترجیح‌های کودک (به عنوان مثال در رابطه با رنگ اثاق، فعالیت‌ها یا لباس‌ها) مذکور قرار می‌گیرند؛ باورها و افکار کودک استخراج و با جدیت به آنها پاسخ داده می‌شود و هیجان‌های کودک، ابزارهای ارتباطی مهمی در نظر گرفته می‌شوند. انتقال موفق تجربه شخصی در چنین خانواده‌ای با تغییرات در رفتار دیگر اعضای خانواده همراه می‌شود. چنین تغییراتی، احتمال برآورده شدن نیازهای کودک را آفرایش و احتمال پیامدهای منفی را کاهش می‌دهند. پاسخ والدین سازگار و غیرآزاردهنده به پرورش کودکانی منجر می‌شود که توانایی بهتری در تشخیص هیجان‌های خود و هیجان‌های دیگران دارد.

در مقابل، یک خانواده نامعتبرساز، مشکل‌ساز است به این دلیل که در آن، افراد به انتقال ترجیح‌ها، افکار و هیجان‌ها، با پاسخ‌های ناسازگارانه- به ویژه عدم پاسخ‌دهی یا پیامدهای افراطی و اکشن نشان می‌دهند. این موضوع به تشدید تفاوت‌ها بین تجربه شخصی کودک آسیب‌پذیر به لحاظ هیجانی و تجربه‌ای که محیط اجتماعی از آن حمایت می‌کند و به آن پاسخ می‌دهد، منجر می‌شود. اختلاف پایدار بین تجربه شخصی کودک و آنچه دیگران در محیط به عنوان تجربه کودک، توصیف می‌کنند، محیط یادگیری بنیادین ضروری برای سیاری از مشکلات رفتاری مرتبط با کرتنظیمی هیجانی را فراهم می‌آورد.

علاوه بر شکست‌های اولیه در پاسخ‌گویی مطلوب، محیط نامعتبرساز به طور کلی تر بر کنترل ابراز هیجان‌ها، به ویژه ابراز عاطفه منفی، تأکید می‌کند. تجربیات در دنک ناچیز شمرده و به ویژگی‌های منفی، نظری بی‌انگیزگی، بی‌نظمی، و شکست در اتخاذ یک نگرش مثبت، نسبت داده می‌شوند. هیجان‌های مثبت قوی و ترجیح‌هایی مرتبط با آنها ممکن است به ویژگی‌های منفی دیگری همچون فقدان قضاوت و تفکر یا تکاشگری نسبت داده شوند. دیگر ویژگی‌های محیط نامعتبرساز عبارتند از: محدودکردن خواسته‌هایی که ممکن است کودک از محیط مطالبه کند، تعیین علیه کودک بر مبنای جنسیت یا

تماس را «دریافت» نمی‌کند یا آن را باور ندارد به شکل قابل درکی تلاش برای متوقف‌ساختن تماس را- معمولاً با استفاده از برخی روش‌های نامعتبرسازی- افزایش می‌دهد. این چرخه ادامه می‌یابد و هر دو طرف مواضع خود را تشدید می‌کنند تا زمانی که یک طرف کوتاه می‌آید. اغلب این دریافت کننده است که در نهایت متوقف می‌شود و به خواسته‌های فرستنده به شدت هیجانی، گوش فرا می‌دهد یا تسلیم آنها می‌شود. از این‌رو، تشدید هیجان‌ها تقویت می‌شود. وقتی این چرخه به شکل متناوب تداوم پیدا می‌کند، الگوی کرتنظیمی هیجانی تشدیدشده، تحکیم می‌شود.

چنین محیطی به ویژه برای کودکی که زندگی را با آسیب‌پذیری هیجانی بالا آغاز کرده است، آسیب‌زاست. فرد آسیب‌پذیر و واکنشی به لحاظ هیجانی، محیطی را که در شرایط دیگر، حمایت کننده است، ودار به نامعتبرسازی می‌کند. یک ویژگی معروف محیط نامعتبرساز گرایش به پاسخ‌دهی آشفته و نامناسب به تجربه شخصی (به عنوان مثال باورها، افکار، احساسات، حواس) و به ویژه عدم حساس بودن به تجربه شخصی‌ای است که فاقد همراهی عمومی¹ است. همچنین محیط نامعتبرساز گرایش بدان دارد که به سبک افراطی (یعنی بیش یا کم‌واکنش دهی) به تجربه‌های شخصی‌ای که همراهی عمومی را دارا هستند، پاسخ دهد. مؤلفه‌های پدیدارشناختی، فیزیولوژیکی و شناختی هیجان‌ها، تجربه‌های شخصی پیش‌نمودی‌ای² هستند که در این موقعیت‌ها به نامعتبرسازی منجر می‌شوند. برای روشن‌ساختن نقش محیط نامعتبرساز در الگوهای رفتاری توأم با کرتنظیمی هیجانی، اجازه دهد آن را با محیط‌هایی مقایسه کنیم که مهارت‌های تنظیم هیجانی سازگارانه‌تری را پرورش می‌دهند.

در خانواده مطلوب به طور مکرر به تجربه شخصی، اعتبار عمومی داده می‌شود. به عنوان مثال وقتی کودکی می‌گوید "شنه هستم" والدین به او نوشیدنی می‌دهند (به جای آن که بگویند نه، تشنۀ نیستی؛ همین الان نوشیدنی خوردی). وقتی کودک گریه می‌کند، والدین او را آرام می‌کنند یا در تلاش برای یافتن علت آن هستند (به جای آن که بگویند "این قدر نق-

1. public accompaniment
2. prototypic

دیدگاه تعاملی شکل‌گیری کژتنظیمی هیجانی نافذ، به طور عام، نباید در جهت کاستن از اهمیت ترومما در سبب‌شناسی BPD و کژتنظیمی هیجانی مورد استفاده قرار گیرد. پژوهشگران برآورده‌اند که ۶۰ تا ۷۵٪ افراد مبتلا به BPD دارای تاریخچه‌هایی از ترومای دوران کودکی هستند^(۱۲، ۱۱) و بسیاری از آنها به تجربه ترومای بیشتر طی دوران بزرگسالی ادامه می‌دهند^(۱۳، ۱۴). در یک مطالعه، پژوهشگران دریافتند که ۹۰٪ بیماران بستری مبتلا به BPD برخی تجربه‌های بدرفتاری کلامی، هیجانی، جسمی و/یا جنسی دوران بزرگسالی را گزارش می‌کنند و این میزان از بدرفتاری دوران بزرگسالی به طور معناداری بیشتر از مواد گزارش شده توسط شرکت کنندگان دارای دیگر اختلالات محور II غیر از BPD بودند^(۱۴). با این حال مشخص نیست که ترومما، خود باعث تسهیل شکل‌گیری BPD و الگوهای کژتنظیمی هیجانی بالا می‌شود یا اینکه ترومما و شکل‌گیری اختلال هر دو ناشی از کژکاری و نامعتبرسازی وسیع خانواده هستند. به عبارت دیگر، وجود آزار و اذیت و دشواری‌های تنظیم هیجانی ممکن است ناشی از مجموعه یکسانی از شرایط تحولی باشد.

شکل‌گیری کژتنظیمی هیجانی: خلاصه

کژتنظیمی هیجانی به طور عام و همچنین کژتنظیمی موجود در BPD به طور خاص، پیامد آمادگی زیست‌شناختی، بافت محیطی و تعامل این دو در طی تحول است. مدل تحولی زیستی-اجتماعی موارد زیر را مطرح می‌کند: (۱) شکل‌گیری ناپایداری هیجانی شدید مبتنی بر ویژگی‌های کودک (به عنوان مثال حساسیت هیجانی خط پایه، تکاشنگری) در تعامل با بافت اجتماعی ای است که ناپایداری را شکل داده و حفظ می‌کند؛ (۲) تقویت دوسویه تعاملات بین آسیب‌پذیری زیست‌شناختی و عوامل خطرساز محیطی، کژتنظیمی هیجانی و کنترلی رفتاری را افزایش می‌دهد که در پیامدهای منفی شناختی و اجتماعی نقش ایفا می‌کنند؛ (۳) منظمه‌ای از ویژگی‌های مشخص و راهبرهای مقابله‌ای ناسازگارانه طی زمان شکل می‌گیرد؛ و (۴) این صفات و رفتارها ممکن است خطر کژتنظیمی هیجانی نافذ را طی رشد، به علت اثرات تحریک‌کننده بر روابط بین فردی و

ویژگی‌های سلیقه‌ای دیگر و استفاده از تنبیه (از سرزنش گرفته تا بدرفتاری جسمی و جنسی) برای کنترل رفتار. محیط نامعتبرساز از طریق شکست در آموزش کودک برای نام‌گذاری و تعدیل برانگیختگی، تحمل پریشانی یا اعتماد به پاسخ‌های هیجانی خوبیشتن به عنوان تفسیرهای معتبر رویدادها در کژتنظیمی هیجانی نقش ایفا می‌کند. همچنین محیط نامعتبرساز با الزامی ساختن بررسی محیط برای یافتن نشانه‌هایی راجع به نحوه جان به در بردن از بحران و احساس کردن، فعالانه به کودک می‌آموزد که تجربه‌های خود را بی‌اعتبار قلمداد کند. چنین محیطی با بیش از حد ساده‌انگاشتن حل و فصل مشکلات زندگی، در آموزش نحوه هدف‌گزینی واقع گرایانه به کودک، شکست می‌خورد. به علاوه، خانواده با تنبیه ابراز هیجان منفی و تقویت نامنظم انتقال هیجان، تنها پس از تشیید آن از جانب کودک، سبک ابراز هیجانی ای را شکل می‌دهد که بین مهار شدید و مهار گسستگی شدید در نوسان است. به عبارت دیگر، پاسخ متداول خانواده به هیجان، کارکرد ارتباطی هیجان‌های عادی را از بین می‌برد.

نامعتبرسازی هیجانی، به ویژه در مورد هیجان‌های منفی، سبک ارتباطی خاص جوامعی است که فردگرایی از جمله خود-کنترلی فردی و پیشرفت فردی را ارزش به حساب می‌آورند. از این‌رو، این ویژگی مسلم فرهنگ غرب است. البته میزان معینی از نامعتبرسازی در پرورش کودک و آموزش خود-کنترلی به وی، الزامی است. نمی‌توان به انتقال همه هیجان‌ها، ترجیح‌ها یا باورهای به شکلی مثبت پاسخ داد. کودکی که بسیار هیجانی است و در کنترل رفتارهای هیجانی دچار مشکل است، بیشترین تلاش‌ها را جهت کنترل هیجان‌پذیری، از سوی محیط بیرون (به ویژه والدین و همچنین دوستان و معلمان) برخواهد انگیخت. ممکن است نامعتبرسازی در مهار موقعی ابراز هیجان بسیار کارآمد باشد. در هر حال، محیط‌های نامعتبرساز دارای تأثیرات مختلفی بر کودکان متفاوت هستند. راهبردهای کنترل هیجان مورد استفاده در خانواده‌های نامعتبرساز، ممکن است بر برخی کودکان که به لحاظ فیزیولوژیکی، امکانات خوبی برای تنظیم هیجان‌های خود دارند، تأثیر منفی اندکی داشته باشند یا حتی برای برخی از این کودکان مفید باشند. با این حال، فرض می‌شود که چنین راهبردهایی تأثیر ویرانگری بر کودکان آسیب‌پذیر به لحاظ هیجانی دارند.

خودکشی وقتی با این باور که درد با مرگ پایان خواهد یافت همراه شود، می‌تواند احساس شدید تسکین و آسودگی را به همراه داشته باشد. در نهایت، برنامه‌ریزی کردن برای خودکشی، تصور خودکشی و درگیرشدن در عمل خود-آسیبی (و پس از هرای آن در صورت اطلاع عموم) می‌تواند با فراهم‌آمدن یک توجه برگرانی گریزان‌ناپذیر، هیجان‌های دردناک را کاهش دهد.

همچنین ناتوانی در تنظیم کردن برانگیختگی هیجانی در مسیر شکل‌گیری و حفظ حس هویت^۲، مانع ایجاد می‌کند. به طور کلی حس هویت، از طریق مشاهدات فرد از خودش و نیز واکنش‌های دیگران به کشن‌هایش شکل می‌گیرد. پایداری و پیش‌بینی‌پذیری هیجانی در طی زمان و در موقعیت‌های مشابه، پیش‌بینی‌های رشد هویت هستند. نوسان هیجانی غیرقابل پیش‌بینی به رفتار پیش‌بینی‌ناپذیر و ناهمانگی هیجانی منجر می‌شود و در نتیجه در مسیر رشد هویت، مانع ایجاد می‌کند. گرایش افراد مبتلا به کرتنتظیمی هیجانی به تلاش برای بازداری پاسخ‌های هیجانی نیز ممکن است در فقدان یک حس هویت قوی نقش ایفا کند. کرختی مرتبط با عاطفه‌ی بازداری شده، غالب به صورت احساس پوجی تجربه می‌شود که در ناکافی بودن و فقدان کامل حس هویت، نقش ایفا می‌کند. به همین ترتیب، اگر ادراک فرد در مورد رویدادها هرگز «درست» نباشد یا «درستی» آن قابل پیش‌بینی نباشد - موقعیت، یک محیط نامعتبرساز است - آن گاه می‌توان انتظار داشت که پیش‌وابستگی^۳ به دیگران در فرد شکل بگیرد.

روابط بین فردی کارآمد هم به حس هویت پایدار و هم توانایی خودانگیختگی در ابراز هیجانی بستگی دارد. روابط موفق نیز نیازمند تووانایی برای خود-تنظیمی هیجان‌ها و تحمل محرك‌های دردناک به لحاظ هیجانی است. بدون چنین توامندی‌هایی، قابل درک است که افراد روابط آشتهای را شکل دهنند. زمانی که کرتنتظیمی هیجانی، نافذ یا شدید باشد، با حس هویت پایدار و با ابراز هیجانی بهنجار تداخل ایجاد می‌کند. دشواری در کنترل رفتارهای تکائشی و هیجان‌های منفی شدید می‌تواند از طرق مختلف به تخریب روابط منجر شود؛ به ویژه مشکلات مرتبط با خشم و ابراز آن مانع از حفظ روابط پایدار می‌شود.

عملکرد اجتماعی و از طریق ایجاد مانع در رشد هیجانی سالم، افزایش دهنده. این مدل در شکل ۱-۱ نشان داده شده است.

پیامدهای کرتنتظیمی هیجانی

مک‌کوبی این بحث را مطرح کرده است که بازداری عمل، اساس سازمان‌دهی تمامی رفتارهایست^(۱). شکل‌گیری ذخایر خود-نظم‌بخشی (همانند آنچه در کنترل پرتفولی که در بالا توصیف شد، وجود دارد)، به ویژه توانایی بازداری و کنترل عاطفه، یکی از مهم‌ترین جنبه‌های رشد کودک است. توانایی نظم‌بخشی تجربه و ابراز هیجان، بسیار حائز اهمیت است زیرا فقدان آن به آشفتگی رفتار، به ویژه رفتار هدفمند و دیگر رفتارهای جامعه‌پسند^(۲) می‌شود. در مقابل، هیجان شدید، سازماندهی مجدد یا هدایت مجدد رفتار را بر عهده دارد و فرد را برای کنش‌هایی آماده می‌سازد که با خزانه رفتاری غیرهیجانی یا دارای ارتباط کمتر با هیجان، رقابت می‌کند.

ویژگی‌های رفتاری افرادی که دارای ملاک‌های دامنه وسیعی از اختلالات هیجانی هستند را می‌توان تحت عنوان اثرات کرتنتظیمی هیجانی و راهبردهای تنظیم هیجانی ناسازگارانه مفهوم‌سازی کرد. رفتار تکائشی و به ویژه رفتارهای خود-آسیبی و خودکشی را می‌توان به عنوان راهبردهای تنظیم هیجانی ناسازگارانه ولی بسیار مؤثر در نظر گرفت. به عنوان مثال مصرف بیش از حد دارو منجر به دوره‌های طولانی مدت خواب می‌شود که خود، آسیب‌پذیری نسبت به کرتنتظیمی هیجانی را کاهش می‌دهد. اگرچه مکانیزمی که به وسیله آن، آسیب‌بزدن به خود، خواص تنظیم عاطفه را اعمال می‌کند به وضوح مشخص نیست، با این حال گزارش تسکین چشمگیر اضطراب و دیگر حالت‌های هیجانی منفی شدید در پی چنین اقداماتی، از سوی افرادی که درگیر چنین رفتارهایی می‌شوند، رایج است. رفتار خودکشی نیز در واکنش محیط به رفتارهای یاری‌کننده بسیار مؤثر است و می‌تواند در اجتناب یا تغییر موقعیت‌هایی که رنج هیجانی ایجاد می‌کنند، اثربخش باشد. به عنوان مثال، رفتار خودکشی به طور کلی، مؤثرترین روش برای یک فرد غیرروان‌پریش جهت دریافت مجوز بستری شدن در یک مرکز روان‌پزشکی است. افکار خودکشی، برنامه‌ریزی برای خودکشی، و تصور کردن مرگ در اثر

2. sense of self
3. overdependence

1. prosocial